

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13CoCsp/11/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123212482
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:6123212482.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Kataríny Krochtovej, v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpený advokátom JUDr. Jánom Šoltésom so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 37 927 795, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. A. XXX, zastúpený Mgr. Ondrejom Barnom, advokátom so sídlom Zámocká 34, 091 01 Stropkov, IČO: 52 824 837, o zaplatenie 3 793,39 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov, č. k. SK-2Csp/10/2023-137 zo dňa 05.10.2023, takto jednomyseľne

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej aj „súd prvej inštancie“ a „súd“) napadnutým rozsudkom vo výroku I. žalobu zamietol a vo výroku II. priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 52 ods. 1, § 53 ods. 9, § 565, § 525 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“ a „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o bankách“), § 215 ods. 1 a § 290 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Zo zisteného skutkového stavu súdu prvej inštancie vyplýva, že právny predchodca žalobcu VÚB, a.s. a žalovaný uzatvorili dňa 29.07.2019 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 4219092921 a reg. č. 2531142911290719, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver v celkovej výške 4.000,- Eur. Úver sa žalovaný zaviazal splatiť v 96 mesačných splátkach po 64,97 Eur so splatnosťou prvej splátky dňa 27.08.2019, s ročnou úrokovou sadzbou 12,00 %, RPMN vo výške 12,99 %, RPMN bez zľavy z Voliteľnej služby 15,26 %. Celkové náklady spotrebiteľa predstavovali 2.277,12 Eur a celkové náklady spotrebiteľa bez zľavy z Voliteľnej služby predstavovali 2.705,28 Eur. Listom zo dňa 08.07.2020 „Tretia upomienka – pokus o zmier“ právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že eviduje pohľadávku po lehote splatnosti v celkovej výške 253,35 Eur a zároveň ho žiadal túto sumu uhradiť bezodkladne. Zároveň ho upozornil, že ak nedôjde k úhrade, bude oprávnený úver zosplatiť. Predmetná upomienka bola žalovanému doručená dňa 13.07.2020, čo vyplýva z výpisu z informačného portálu Slovenskej pošty (č.l. 95). Listom zo dňa 26.08.2020 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že dlh z úverovej zmluvy reg. č. 253112911290719 sa stal splatným v celom rozsahu a zároveň uviedol, že dlžná čiastka k tomuto dňu predstavuje sumu 4.074,91 Eur, z toho istina sumu 3.793,39 Eur, úroky sumu 223,42 Eur a poplatky sumu 58,10 Eur. Žalobca v spore tvrdil, že pohľadávku z úverovej zmluvy voči žalovanému nadobudol postúpením, pričom sa odvolával na Rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 14.02.2020, prílohu k tejto rámcovej zmluve s identifikáciou postúpenej

pohľadávky a ako dôkaz predložil tiež oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 13.06.2022. Zo žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 02.06.2022 vyplýva, že k postúpeniu pohľadávky došlo ku dňu 08.06.2022.

4. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nepreukázal relevantnú písomnú výzvu banky tak, ako ju má na mysli § 92 ods. 8 zákona o bankách. Takouto výzvou nemôže byť výzva jeho právneho predchodcu zo dňa 26.08.2020 (výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom), ani „Tretia upomienka“ zo dňa 08.07.2020. Uvedené výzvy obsahom ani účelom nie sú výzvou v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Ide len o upozornenie žalovaného na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, teda o úkony vyžadované v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka na to, aby bolo možné úver predčasne zosplatiť. Uvedené výzvy majú náležitosti upozornenia v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, resp. oznámenia o predčasnom zosplatení úveru bankou a nemajú náležitosti písomnej výzvy banky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, čo je logické, keďže sledovalo sa týmito úkonmi niečo úplne iné ako výzva v súvislosti s postúpením pohľadávky, ku ktorému malo dôjsť až 2 roky po týchto výzvach. Tzv. tretia upomienka zo dňa 08.07.2020 nemôže byť výzvou z zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách už len preto, že žalovaný v nej bol vyzývaný na úhradu dlžnej sumy ako nedoplatku na splátkach v čase, keď ešte neskôr postupovaná pohľadávka ani nebola splatná. Keďže postúpiť možno len pohľadávku banky, ktorá je splatná, tak logicky aj výzva v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách sa má týkať už splatnej pohľadávky. Navyše predložená tretia upomienka ani výzva na predčasné splatenie úveru s príslušenstvom vôbec neobsahujú poučenie o možnosti postúpenia pohľadávky, výzva na predčasné splatenie úveru ako následok jej nerešpektovania výslovne uvádza len vymáhanie pohľadávky banky využitím všetkých dostupných právnych prostriedkov, v žiadnom prípade preto nemôže ísť o výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žiadnu inú písomnú výzvu žalovaným spreď postúpenia pohľadávky s dokladom o doručení/doručovaní žalobca súdu nepredložil. Účelom zákona o bankách bolo po výzve banky poskytnúť klientovi 90 dňovú ochrannú lehotu, v rámci ktorej môže zvrátiť cesiu pohľadávky banky tým, že ešte pred postúpením uhradí omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane príslušenstva. Ak by zákonodarca daným vyjadrením v § 92 ods. 8 zákona o bankách (v prvej vete) nezamýšľal poskytnutie 90 dňovej ochrannej lehoty klientovi banky na zvrátenie postúpenia pohľadávky, potom by druhá veta predmetného ustanovenia nedávala zmysel. Preto výzvou v zmysle tohto ustanovenia nemôže byť akákoľvek výzva/upomienka uskutočnená kedykoľvek v priebehu trvania úverového vzťahu (tu bola tretia upomienka vyhotovená cca 2 roky pred postúpením pohľadávky), ale musí to byť výzva na úhradu už splatnej pohľadávky, ktorá sa následne má postúpiť. Ako súdna prax už opakovanie konštatovala, za písomnú výzvu banky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách nemožno považovať oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru. O to menej by za takú výzvu bolo možné považovať ešte len upozornenie na možnosť predčasného zosplatenia úveru. V tejto súvislosti súd do pozornosti žalobcu dáva napr. jeho samého sa týkajúci rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17CoCsp/47/2020, kde ten jasne uviedol (viď bod 10. odôvodnenia), že: „Žalobca považoval za výzvu v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách výzvu zo dňa 19.01.2016, ktorou právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na predčasné splatenie úveru. Doručenie predmetnej výzvy nebolo sporné. Obsahom spisu síce je oznámenie veriteľa zo dňa 19.01.2016, ktoré bolo žalovanému doručené dňa 27.01.2016, túto však nemožno považovať za výzvu v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách, nakoľko táto neobsahuje upozornenie na omeškanie tej ktorej splátky a neobsahuje poučenie o možnosti postúpenia pohľadávky. Ide o jednostranný právny úkon, ktorým je vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru.“ Žalobca nepreukázal splnenie zákonných podmienok postupiteľnosti bankovej pohľadávky, nepreukázal riadnu písomnú výzvu banky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách a jej riadne doručenie žalovanému, preto súd žalobu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zamietol.

5. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 v spojení s § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a úspešnému žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (100 %).

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca z dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP, keďže súd prvej inštancie vec na základe vykonaného dokazovania nesprávne právne posúdil. Žalobca argumentoval tým, že aktívnu legitímáciu v tomto spore preukázal oznámením o postúpení pohľadávky a rámcovou zmluvou o postúpení pohľadávok spolu so žiadosťou o postúpenie a prevod s identifikáciou postúpenej pohľadávky. Žalobca tiež uviedol, že súdu predložil výzvu svojho právneho predchodcu zo dňa 08.07.2020 a výzvu na plnenie zo dňa 26.08.2020, ktoré preukazujú splnenie

zákoných podmienok pre platné postúpenie v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Výzvy boli zasielané formou doporučenej poštovej zásielky, čo žalobca preukázal predloženým podacím hárkom a doručenkami. Zákon o bankách v § 92 ods. 8 neuvádza, akú formou má mať výzva banky pred postúpením, uvádza len obsahové náležitosti výzvy. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo 169/2020, z ktorého vyplýva, že za výzvu na plnenie pred postúpením podľa § 92 ods. 8 o bankách možno považovať aj oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti, ak jeho obsahom je výzva dlžníkovi na zaplatenie pohľadávky. Nie je potrebné, aby veriteľ realizoval v súvislosti so zosplatením a postúpením pohľadávky dve samostatné výzvy - jednu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a druhú podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 25.05.2022, sp. zn. 1 Cdo 4/2020). Žalobca argumentoval napr. aj rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 6CoCsp/37/2020-151, z ktorého vyplýva, že nie je vylúčené, aby obsahom jednej listiny bolo aj niekoľko právnych úkonov. Poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 6CoCsp/1/2023 zo dňa 31.01.2023, z ktorého vyplýva, že z ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách možno vyvodit', že výzva banky sa má viazať na omeškanie so splnením peňažného záväzku klienta. Banka má teda povinnosť vyzvať klienta na splnenie dlhu vyplývajúceho z dotknutého peňažného záväzku klienta. Žalobca dodal, že jeho právny predchodca vyzval žalovaného na zaplatenie peňažného záväzku titulom omeškaných nezaplatených úverových splátok, pre ktorých neplnenie došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Výzvou na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 26.08.2020, zaslanou doporučene, vyzval právny predchodca žalobcu žalovaného na zaplatenie dlžnej pohľadávky z úveru, ktorej zaplatenie je predmetom tohto sporu. Žalovaný napriek písomným výzvam svoj dlh nezaplatil a do omeškania s jeho zaplatením sa dostal viac ako 90 kalendárnych dní. Keďže žalovaný napriek výzvam zaslaným do jeho dispozičnej sféry, bol viac ako 90 dní v omeškaní so zaplatením svojho dlhu, týmto boli splnené zákonné predpoklady pre platné postúpenie bankovej pohľadávky podľa ust. § 92 ods. 8 z. o bankách. Žalobca tiež poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/165/2022 zo dňa 27.09.2023, z ktorého okrem iného vyplýva, že podľa § 92 ods. 8 z. o bankách môže banka postúpiť svoju pohľadávku, ak je napriek písomnej výzve banky jej klient/dlžník nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Z predmetného ustanovenia však pri použití žiadnej z výkladových metód nevyplýva povinnosť banky osobitne oznámiť klientovi možnosť postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu. Banka nie je povinná osobitne upozorňovať resp. informovať klienta/dlžníka na skutočnosť, že po márnom uplynutí lehoty na zaplatenie dlhu bude oprávnená postúpiť pohľadávku na inú osobu. Ak banka klienta/dlžníka písomne vyzve na úhradu presne špecifikovanej konkrétnej sumy pohľadávky, možno takúto písomnosť považovať za výzvu pred postúpením, od ktorej doručenia musí uplynúť aspoň 90 dní a následne možno pohľadávku postúpiť, pretože dlžník bol upozornený na omeškanie s úhradou jeho peňažného záväzku. Správnym právnym posúdením veci by podľa žalobcu súd prvej inštancie musel dospieť k záveru, že žalobcovi svedčí aktívna legitímácia. Na základe toho navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie. Žalobca si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

7. Žalovaný sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a násl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

9. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením veci. Posúdil, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

10. K námietke o nesprávnom právnym posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce

aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

11. Súd prvej inštancie správne právne posúdil zmluvný vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným ako spotrebiteľský a správne na daný zmluvný vzťah aplikoval právnu úpravu o ochrane spotrebiteľa podľa Občianskeho zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch.

12. Súd prvej inštancie nepovažoval výzvu banky – Tretia upomienka – pokus o zmier zo dňa 08.07.2020, ani Výzvu na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 26.08.2020 za také, ktorá by korešpondovali s dikciou § 92 ods. 8 zákona o bankách. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že neobsahovali poučenie spotrebiteľa o možnosti postúpenia pohľadávky. K výzve zo dňa 08.07.2020 uviedol, že žalovaný v nej bol vyzývaný na úhradu dlžnej sumy ako nedoplatku na splátkach v čase, keď ešte neskôr postupovaná pohľadávka ani nebola splatná. K výzve zo dňa 26.08.2020 súd žiadne významné skutočnosti, pre ktoré ju nemožno považovať za výzvu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, neuviedol.

13. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na dôvody rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/165/2022 zo dňa 27.09.2023 obsiahnuté najmä v bodoch 36. a 37.: „Vychádzajúc z uvedeného, ak je pre platnosť postúpenia potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v cit. § 92 ods. 8 zákona o bankách, je postupca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný v zmysle § 132 ods. 1 CSP a § 150 ods. 1 CSP tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností vedie k záveru o neplatnosti úkonu postúpenia pohľadávky, čo má za následok nepreukázanie aktívnej legitímácie postupníka. Zákon ale pre výzvu v zmysle cit. ustanovenia nestanovuje žiadne osobitné obsahové náležitosti. Z citovaného znenia sporného ustanovenia výslovne vyplýva len to, že banka môže postúpiť svoju pohľadávku, ak je napriek písomnej výzve banky jej klient/dlžník nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Z predmetného ustanovenia však pri použití žiadnej z výkladových metód nevyplýva povinnosť banky osobitne oznámiť klientovi možnosť postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu. Banka nie je povinná osobitne upozorňovať resp. informovať klienta/dlžníka na skutočnosť, že po márnom uplynutí lehoty na zaplatenie dlhu bude oprávnená postúpiť pohľadávku na inú osobu. Ak banka klienta/dlžníka písomne vyzve na úhradu presne špecifikovanej konkrétnej sumy pohľadávky, možno takúto písomnosť považovať za výzvu pred postúpením, od ktorej doručenia musí uplynúť aspoň 90 dní a následne možno pohľadávku postúpiť, pretože dlžník bol upozornený na omeškanie s úhradou jeho peňažného záväzku. Z výzvy na zaplatenie nemusí výslovne vyplývať, že ak dlžník sumu neuhradí, veriteľ pristúpi k postúpeniu pohľadávky, musí z nej však byť bez akýchkoľvek pochybností zrejme konkrétna špecifikácia pohľadávky, ktorú má dlžník uhradiť. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje, že uvedenú otázku okrajovo riešilo aj rozhodnutie sp. zn. 7Cdo/191/2021, z ktorého vyplýva, že za výzvu na plnenie pred postúpením podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách možno považovať aj oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti, ak jeho obsahom je výzva dlžníkovi na zaplatenie pohľadávky“.

14. V tejto súvislosti s požiadavkou kladenou na obsah výzvy a oznámenia o zosplatení úveru odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/123/2022 zo dňa 30.01.2024, z ktorého bodu 31. odôvodnenia vyplýva aj toto : „Dovolací súd sa nestotožňuje s názorom, ktorý prezentovali dovolatelia, že špecifikácia splátky, pre ktorú dochádza k zosplateniu, by mala byť podmienkou platnosti predčasného zosplatenia dlhu. Žiadnu takúto povinnosť (uviesť v zosplatení konkrétnu splátku) zákon veriteľovi neukladá. Dovolací súd tiež nepovažuje za potrebné na tomto mieste viesť polemiku o tom, či je určenie splátky, ktorá vyvolala zosplatenie, skutkovou alebo právnou otázkou (skutkovou otázkou nesporne je označenie takejto splátky vo výzve na zaplatenie alebo v samotnom zosplatení; ak však tieto listiny vymedzenie relevantnej splátky neobsahujú, je jej určenie na účely začatia počítania premlčacej doby len právnym konštruktom). Považuje však za vhodné uviesť, že pokiaľ sa vykonaným dokazovaním nepreukáže opak, treba vychádzať z princípu racionálneho správania účastníkov zmluvných vzťahov, ktorí konajú v súlade so zákonom, a teda vzhľadom na ustanovenie § 565 druhej vety Občianskeho zákonníka je potrebné predpokladať, že zosplatenie bolo vyvolané tou splátkou, ktorá bola v čase zosplatenia tri mesiace po splatnosti.“

15. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd zastáva názor, že súd prvej inštancie nedostatočne zdôvodnil neplatnosť postúpenia pohľadávky z dôvodu, že výzvy právneho predchodcu zo dňa 08.07.2020 a 26.08.2020 nepovažoval za súladné s § 92 ods. 8 zákona o bankách. Z rozhodnutia najmä nie je zrejmé, z akého dôvodu výzva zo dňa 26.08.2020 nespĺňa predpoklady podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Ďalším kvalifikačným predpokladom platného postúpenia pohľadávky je doručenie písomnej výzvy banky dlžníkovi. V tejto súvislosti je potrebné, aby sa výzva objektívne dostala do dispozičnej sféry dlžníka. Dôkazné bremeno v tejto súvislosti zaťažuje toho, kto doručenie výzvy preukazuje, pričom z dôkazu musí byť zrejmé, že obsahom poštovej zásielky je konkrétna písomnosť.

16. Právna úprava postúpenia pohľadávky je obsiahnutá v § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka. V prípadoch, ak je postupom pohľadávky banka, postúpenie pohľadávky sa okrem ustanovení Občianskeho zákonníka riadi aj § 92 ods. 8 zákona o bankách. Súd v takýchto prípadoch musí posúdiť, či boli splnené zákonné podmienky pre postúpenie tzv. bankovej pohľadávky. Zákon o bankách totiž nad rámec pravidiel cesie v Občianskom zákonníku sprísňuje pravidlá pri postupovaní pohľadávok z bánk na iné subjekty. Ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách neupravuje výnimky z bankového tajomstva, ale upravuje postup veriteľa pri postúpení bankovej pohľadávky na tretí subjekt. Postúpiť bankovú pohľadávku zákon o bankách umožňuje iba 1.) v tej časti, ktorá je po splatnosti, 2.) iba po písomnej výzve na splnenie, 3.) výzva musí byť zo strany banky, 4.) omeškanie napriek písomnej výzve trvá viac ako 90 dní. Zákonné ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách vyžaduje písomnú výzvu banky klientovi, ktorý je v omeškaní so splnením, čo i len časti svojho peňažného záväzku. Ak zákon hovorí o omeškaní klienta banky so splnením, čo i len časti svojho peňažného záväzku, potom sa nespĺnená povinnosť musí rozhodne týkať splatných splátok úveru. Citované ustanovenie umožňuje banke postúpiť pohľadávku písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou za predpokladu doručenia písomnej výzvy klientovi banky a po tom, čo je následne dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku.

17. Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že podľa Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru „VÚB Pôžička“ zo dňa 29.07.2019 bol dátum prvej splátky stanovený na dňa 27.08.2019. Žalovaný mal úver splatiť 96 splátkami po 64,97 Eur. Z uvedeného vyplýva, že konečná splatnosť úveru bola dojednaná na 8 rokov a nastala by v roku 2027. Žalobca mal nadobudnúť pohľadávku od svojho právneho predchodcu na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 14.02.2020 a následne na základe žiadosti o postúpenie a prevod ku dňu 08.06.2022. Uvedené skutočnosti majú právny význam pre posúdenie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Totiž súd prvej inštancie nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu založil na nedostatkoch výzvy banky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Tu je potrebné vnímať skutočnosť, že banka môže za splnenia tam uvedených predpokladov postúpiť aj len časť pohľadávky, ktorá je splatnou, čo znamená, že za splnenia predpokladov uvedených v § 92 ods. 8 zákona o bankách môže postúpiť už splatné splátky, teda časť splatnej pohľadávky. Potom však právne posúdenie súdom prvej inštancie, ktorý zamietol žalobu ako celok, je zjavne nesprávne. Odvolací súd v tejto súvislosti upriamuje pozornosť na ust. § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého veriteľ, teda aj banka, nemôže postúpiť tzv. živý úver, ktorý nebol riadne zosplatnený alebo ktorého konečná splatnosť ešte nenastala.

18. V nadväznosti na uvedené odvolací súd poukazuje na povinnosť súdu ex offio skúmať splnenie povinnosti dodávateľa pri overovaní bonity spotrebiteľa. Významné v tomto smere je rozhodnutie Súdneho dvora EÚ zn. C - 679/18, podľa ktorého článku 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offio existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

19. Vychádzajúc z uvedeného súd prvej inštancie bol v spotrebiteľskom spore s ochranou slabšej strany povinný skúmať ex offio splnenie povinnosti veriteľa spočívajúcu v preverení bonity spotrebiteľa pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

20. Súd prvej inštancie sa nezaoberal splnením štyroch podmienok postúpenia bankovej pohľadávky a v tejto súvislosti sa nezaoberal okolnosťou, že postúpiť možno aj časť pohľadávky banky, ktorá je po splatnosti, samozrejme, za kumulatívneho splnenia ostatných podmienok. Nič na tom, že postúpenie predmetnej pohľadávky je potrebné posúdiť aj z hľadiska aplikácie § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch (Práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.)

21. Odvolací súd z dôvodu, že súd prvej inštancie nedostatočne zdôvodnil právne posúdenie veci podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách v kontexte aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a neskúmal ex offo splnenie povinnosti veriteľa skúmať bonitu spotrebiteľa a (ne)možnosť postúpenia pohľadávky neskúmal aj z hľadiska § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, čo je významné pre posúdenie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, rozsudok súdu prvej inštancie s použitím ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a podľa ustanovenia § 391 ods. 1 CSP vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

22. Po vrátení veci bude úlohou súdu prvej inštancie skúmať splnenie povinnosti pôvodného veriteľa podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Obsahom spisu je Žiadosť o VÚB Pôžičku – bezúčelová zo dňa 29.07.2019 (č.l. 61-62 spisu). Žalobca v žiadosti uvádza, že je ženatý, čistý príjem za mesiac predstavuje 427,11 Eur a počet nezaopatrených detí je 0. Z listinného dôkazu na č. l. 70 vyplýva, že v čase uzavretia úverovej zmluvy mal žalobca 2 maloleté deti. Na č. l. 118 spisu sa nachádza výpis zo SRBI zo dňa 29.07.2019 bez finančných záväzkov žalobcu, s informáciou o odmietnutí žiadosti žalobcu o poskytnutie úveru v sume 2.000,- Eur zo dňa 25.07.2019, čo je úver nižší, než v danom prípade. Na č. l. 119 spisu sa nachádza výstup z registra Sociálnej poisťovne o tom, že žalobca je zamestnaný s vymeriavacím základom za posledné tri mesiace aspoň 481,- Eur. Z listinného dôkazu na č. l. 120-126 spisu je zrejmé, že pôvodný veriteľ vzal do úvahy výšku poskytnutého úveru 4.000,- Eur, výšku mesačnej splátky 65,01 Eur, skutočnosť, že žalobca je ženatý, počet členov rodiny 2, počet vyživovaných detí 0, fixné výdavky v sume 210,20 Eur pri čistom príjme 427,11 Eur. Vo svetle uvedených skutočností (veriteľ zjavne nepočítal s vyživovacou povinnosťou žalobcu voči dvom maloletým deťom) sa odvolaciemu súdu javí splnenie povinnosti veriteľa podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch ako nepreukázané, keďže veriteľ je povinný skúmať stranu príjmov a rovnako stranu výdavkov spotrebiteľa a tieto s odbornou starostlivosťou vyhodnotiť. Súd sa aj napriek uvedeným dôkazom nezaoberal ex offo skúmaním tejto otázky. Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posudzovať bonitu spotrebiteľa. Pre veriteľa to znamená stratu možnosti požadovať jednorazové splatenie úveru. Hrubé porušenie tejto povinnosti znamená jednak zánik oprávnenia od spotrebiteľa vyžadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru a jednak bezúčelnosť a bezpoplatkovosť úveru. Splnenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch je významné aj z hľadiska posúdenia splnenia podmienok na postúpenie pohľadávky bankou, posúdenie platnosti, resp. absolútnej neplatnosti postúpenia, čo má priamy vplyv na posúdenie aktívnej legitímácie žalobcu. Úlohou súdu prvého stupňa bude ďalej posúdiť splnenie podmienok pre platné postúpenie bankovej pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Súd súčasne posúdi platnosť postúpenia pohľadávky z hľadiska aplikácie § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude náležite svoje rozhodnutie odôvodniť s odkazom na konkrétne skutkové okolnosti. Zároveň rozhodne aj o všetkých trovách konania (§ 396 ods. 3 CSP).

23. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).